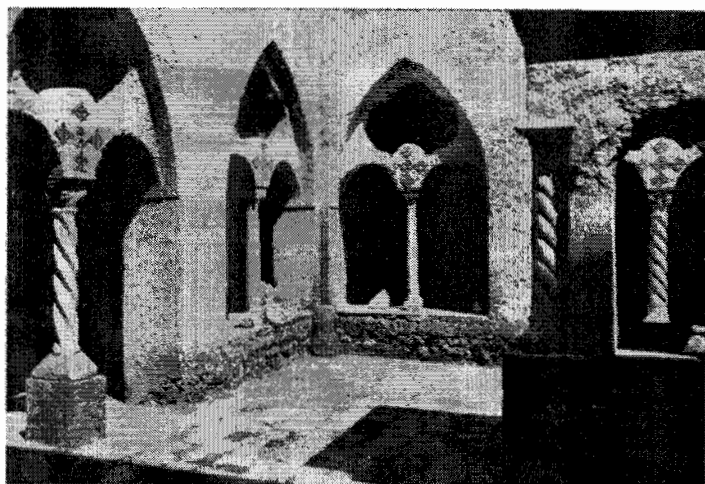

pro ACTIUNEA CATOLICA ROMANA

Tribuna libera pentru unirea Bisericilor fundata in 1955 de
CONSTANTIN DRAGAN

Dupa 1520 ani de despartire Intâlnire "frateasca" între Papa si Patriarhul Antiohiei

În 25 Octombrie Sfântul Părinte Paul VI a primit în audiență pe Sanctitatea Sa Mar Ignatius Iacob III, Patriarhul siro-ortodox al Antiohiei. Audiența s'a desfășurat într-o atmosferă de dragoste frățească, cum însuși Patriarhul oriental a afirmat, răspunzând la discursul Papii.

« Istoria relațiilor noastre — a subliniat Paul VI în cuvântarea de bun sosit adresată oaspetelui său — prezintă multe lumini și umbre, și noi trebuie să recunoaștem că nu toate dificultățile care s'au creat de-a lungul veacurilor au fost depășite. Fiecare dintre noi e însă însuflețit de o dorință sinceră de a rămâne credincios părinților noștri, în credința și tradiția pe care am primit-o de la ei. Aceiaș dorință de fidelitate față de ei ne împinge azi să căutăm cu tot zelul realizarea deplinei comuniuni ».

« Noi participăm la o viața sacramentală comună și la o tradiție comună. Definițiile dogmatice ale primelor Concilii ecumenice fac parte din moștenirea noastră comună. De asemeni, noi mărturisim împreună Taina cuvântului lui Dumnezeu devenit unul din noi pentru a ne permite să devenim în El fii ai lui Dumnezeu și frați unii altora.

Cu toată supunerea față de acest Domn și

Mântuitor al nostru, Fiul întrupat al lui Dumnezeu, noi putem găsi acum calea spre acea reconciliere care ne va duce la comuniunea desăvârșită. Biserica siriană-ortodoxă, în unire cu sora ei Biserica ortodoxă orientală, a hotărât, întâlnindu-se, în 1965, la Addis-Abeba, să ducă mai departe dialogul care va înlesni depășirea neînțelegerilor din trecut ».

După ce a amintit străduințele teologilor de « a arunca o nouă lumină asupra Tainei Domnului nostru Isus Christos, eliminând deosebirile de interpretare care se datoresc deosebirilor existente între tradițiile bisericesti și teologice », Papa a spus: « Ca Păstori, noi putem încuraja efortul comun pentru a se ajunge la o mai adâncă și mai autentică înțelegere a acestei Taine care, departe de a pune la îndoială tradițiile noastre bisericesti deosebite, poate întări și scoate în evidență armonia fundamentală dintre ele. « Într-o lume care se străduiește să-i pună pe toți oamenii în condiția de a participa la darul creației lui Dumnezeu și de a crea noi înrudiri între oameni și națiuni, care să asigure o pace cu dreptate, noi suntem chemați să proclamăm « un singur Domn, o singură credință, un singur botez și un singur Dum-

nezeu, Tată al tuturor și deasupra tuturor » (Efesieni 4, 5-6).

Dacă ne vom continua această menire, în comuniune frățească — a spus în continuare Papa — vom contribui, într-o lume cu adevărat perfectă, la acea servire a omului, care e parte esențială a misiunii Bisericii; ne vom îndeplini chemarea de a vedea taina îndurării dumnezeiești transformată într-o îndurare creștină între oameni și față de oameni ».

Răspunzând lui Paul VI, Patriarhul Iacob II a subliniat importanța actualei întâlniri, în istoria celor două Biserici apostolice, « cele mai vechi ale creștinătății », ai căror capi « se întâlnesc acum ca frați, după 1520 ani de despărțire, într-o atmosferă de dragoste și de frăție ».

Patriarhul a definit despărțirea de la Calcedonia din anul 451 o « lovitură de pumnal în inima creștinătății ». Mulțumind Domnului — a spus — zilele acelea de relații nefericite aparțin trecutului. Astăzi dragostea și colaborarea însuflețesc raporturile sediilor noastre apostolice. Patriarhul a amintit, apoi, « rolul constructiv avut de Papa Ioan XXIII și de însuși Paul VI în mișcarea ecumenică a zilelor noastre », și a făcut urări pentru realizarea unei unități văzute, « fără sacrificarea individualității și a contribuției culturale pe care fiecare din Bisericile noastre o poate da la o rapidă extindere a împărăției lui Dumnezeu pe pământ ».

Declarația comună

Vizita Patriarhului Iacob III la Paul VI « marchează un nou pas în relațiile dintre Biserica catolică și Biserica siro-ortodoxă » — se afirmă în declarația comună difuzată la sfârșitul vizitei.

Papa și Patriarhul oriental s'au întâlnit încă odată, după audiență, în vechia sală a Sinodului, în prezența a numeroși episcopi veniți la Roma pentru întrunirea sinodală, și « au mulțumit umil lui Dumnezeu — se afirmă în declarația comună — pentru istorica posibilitate care le-a fost dată de a se ruga împreună și de a se întreține într'un schimb de păreri cordial cu privire la nevoile Bise-

(Urmează la pag. 2)

“Consiliile crestine” o speranta pentru ecumenism

Până acum câțiva ani interesul imediat al Mișcării Ecumenice părea să fie concentrat numai asupra problemelor de natură confesională: adică asupra acelor probleme care continuă să despartă Bisericele, atât pe planul doctrinei cât și pe acela al orânduirii bisericesti. Astăzi, însă, deși refacerea unității într-o comuniune autentică de credință și de cult rămâne obiectivul principal și inalienabil al mișcării ecumenice, accentul cade pe mărturia comună a Bisericilor creștine, natural fiecare păstrându-și identitatea, dar putând în același timp să se confrunte cu celelalte Biserici, și prin această confruntare să se înnoiască.

Până acum câțiva ani problema unității părea să fie exclusiv o problemă a ierarhiei, și obiectivul cel mai important al mișcării ecumenice intrarea Bisericii catolice în Consiliul Mondial al Bisericilor, ca membru efectiv. Astăzi perspectivele sunt altele. În primul rând fiindcă problema unității se pune în termeni care diferă pentru fiecare din cele trei planuri de acțiune — locală, regională, mondială —: în al doilea rând fiindcă adesiunea Bisericii catolice la Consiliul de la Geneva nu mai pare chiar atât de hotărâtoare pentru soarta viitoare a mișcării ecumenice. În schimb, s'a constatat că e mult mai important ca această colaborare ecumenică să înceapă să se manifeste încă de pe acum, la diferite niveluri ale vieții Bisericilor creștine. Cum spunea pastorul Lukas Vischer în discursul rostit la întrunirea din Ianuarie 1971, la Addis Abeba, a Comitetului Central al Consiliului Mondial al Bisericilor, viitorul mișcării ecumenice va depinde nu atât de ceea ce se va face la nivel internațional, cât de ceea ce se va întâmpla, pe plan național și local»: și cum a confirmat de curând întrunirea de la Louvain (în Belgia) a Comisiei «Credință și Constituție», în cursul căreia s'a insistat asupra necesității ca concepția de «conciliaritate» să fie tradusă concret în activitatea eclesială și în relațiile dintre Biserici.

Faptul nou e reprezentat, așadar, de participarea Bisericii catolice fie cu prezența observatorilor ei, fie în calitate de membru al consiliilor creștine locale și naționale. O participare din ce în ce mai numeroasă și mai capilară, cum documentează un studiu publicat de curând de Serviciul de Presă și Informații al Consiliului Mondial al Bisericilor, și care se datorește secretarului Consiliului pentru relațiile cu consiliile creștine, dr. Victor Hayward.

Ce sunt aceste «consilii creștine»? Sunt organisme în care catolicii, ortodocșii și protestanții au început să trăiască spontan o colaborare inter-creștină pe planul realizărilor sociale. Si tocmai în ambianța acestor organisme încep să cadă vechile prejudecăți, să se adâncească sentimentul comunității ecumenice, să renască încrederea în ecumenism. Acesta — scrie Hayward — e pământul în care prind rădăcini marile evoluții ale viitorului.

Față de primele, timidele reapropieri de acum câțiva ani, astăzi tabloul general al

acestei cooperări e cu adevărat impresionant. Participarea catolică la consiliile locale din Anglia a atins o medie de 73 la sută. Parohiile, sau mai bine zis subdiviziunile diecezane catolice din Statele Unite sunt membri ai cel puțin cizeci de asemenea consilii creștine, metropolitane sau municipale. Tot în America, diferite Conferințe Episcopale regionale participă activ la un Consiliu de Biserică la nivel statal. Două, din cele șapte consilii australiene, unu pentru fiecare Stat, înregistrează prezența catolică. În Canada, zece sunt diecezele catolice care fac parte din tot atâtea consilii creștine.

Cât privește consiliile naționale, zece sunt acelea în care Biserica catolică e prezentă ca «membru plin». Primul, în sens absolut, e consiliul din Finlanda, creat în 1920 și apoi restructurat în 1958. Celelalte sunt în Uganda, în insulele Figi, în noile Hebride, în Melanesia, în Sudan, în Danemarca, în Țările de Jos, în Guyana și la Trinidad-Tobago.

E prevăzută instituirea, pe curând, a unei Conferințe naționale a Antilelor, cu participarea directă a catolicilor. De asemenea au fost constituite, după modelul Grupului mixt de lucru al Bisericii catolice și al Consiliului de la Geneva, grupuri de lucru mixte care au promovat studii teologice multilaterale și o intensă colaborare practică pe tă-

râmul acțiunii sociale. Așa în Anglia, așa în Canada, în Australia, în Noua Zelandă, în Irlanda, în Elveția și în Statele Unite.

Situația aceasta, care e destinată să se amplifice în viitorul apropiat, comportă o seamă de probleme noi și pune o serie de întrebări, în special în sectorul eclesologic. De pildă: au, aceste consilii, o semnificație eclesială? Si care e legătura dintre organismele acestea și Bisericele la care aparțin? Aceste consilii au numai interese practice, sau simbolizează o dorință adâncă de promovare a unității creștine? Si dacă ele trebuie să-și revadă funcția și rolul, Biserica catolică va trebui să participe la acest proces de revizuire din interior? se întreaba dr. Victor Hayward.

Sunt probleme și întrebări care privesc de aproape structurile și metodele ecumenismului «oficial». Aceste consilii creștine ar putea reprezenta chiar o «sfidare» a orânduirii ecumenice actuale, dacă vor fi considerate și folosite ca instrumente autentice ale mișcării ecumenice.

Dar pentru aceasta e necesară o examinare atentă a noilor formule de colaborare la diferite niveluri atrage atenția Victor Hayward — fiindcă poate că tocmai de la aceste noi forme de trăire creștină ar putea veni acel impuls însuflețitor de care mișcarea ecumenică are atâtea nevoie astăzi.

Dupa 1520 ani de despartire

(Urmează din pag. 1)

ricii lui Dumnezeu, și de a-și mărturisi dorința comună ca toți creștinii să-și intensifice străduințele pentru a servi lumea cu umilință și deplin devotament».

«Paul VI și Iacoub III au subliniat împreună comuniunea adâncă existentă între Bisericele lor cu privire la Sfintele Taine ale Domnului, la profesiunea de credință comună în Domnul nostru Isus Christos, la cuvântul lui Dumnezeu făcut om pentru mântuirea omenirii, la tradițiile apostolice, care fac parte din moștenirea comună celor două Biserici, la părinții și doctorii Bisericii, printre care Sfântul Ciril de la Alexandria, care sunt maștrii lor comuni de credință». Toate acestea constituie o «mărturie a acțiunii Spiritului Sfânt, care a continuat să lucreze în amândouă Bisericele — continuă textul declarației — chiar atunci când ele au fost supuse slăbiciunilor și carențelor omenești». Perioada de învinuire și condamnare reciprocă a cedat locul voinei de a se întâlni într'un efort sincer de a lămuri și eventual de a înlătura povara istoriei, care apasă încă atât de greu asupra creștinilor. S'au făcut deasemeni unele progrese, și Papa Paul VI și Patriarhul Mar Ignatius Iacoub III sunt de acord că nu există nici o deosebire în credința profesată de Bisericele lor asupra cuvântului lui Dumnezeu care s'a întrupat și a devenit om adevărat, chiar dacă în decursul veacurilor s'au ivit unele greutăți din pricina expresiilor teologice deosebite

cu care era formulată această credință.

Declarația afirmă în continuare că Papa și Patriarhul oriental încurajează clerul și pe credincioșii respectivelor Biserici să-și dea toată osteneala pentru a înlătura tot ceea ce încă împiedecă o comuniune desăvârșită, și relevă că «efortul acesta trebuie făcut cu dragoste, cu docilitate față de poruncile Spiritului Sfânt, cu respect reciproc din partea celor două Biserici». Paul VI și Iacoub III îndeamnă savanții și cercetătorii respectivei Biserici și pe aceia ai tuturor comunităților creștine să pătrundă cât mai adânc în taina lui Christos, cu umilință și cu fidelitate față de tradițiile apostolice».

De asemenea, «Paul VI și Iacoub III, în calitatea lor de păstori creștini adresează un apel comun căpeteniilor popoarelor pentru o pace durabilă între națiuni și pentru înlăturarea piedecilor care fac ca un mare număr de ființe omenești să nu se poată bucura de roadele dreptății și ale libertății religioase. Apelul lor — încheie declarația comună — se adresează tuturor țărilor lumii, și în special celui pământ sfânt al rugăciunii, al morții și al învierii Domnului și Mântuitorului nostru Isus Christos».

«Bucuria acestei întâlniri — a spus Patriarhul Iacoub, luându-și rămas bun de la Papă — trebuie să ne dea curajul de a privi înainte la ziua cea mare în care Domnul nostru comun ne va duce la o singură Biserică văzută, care va manifesta slava sa unică».

SINODUL UNIVERSAL CATOLIC: BILANT POZITIV DINCOLO DE APARENTE

Sinodul universal al Bisericii catolice, la care au participat 210 episcopi și capi religioși din toate continentele, chemați sa se pronunțe asupra crizei actuale a preoției și asupra dreptății în lume, și-a încheiat lucrările în 6 Noembrie.

A ieșit din scena evenimentelor majore de la care se așteaptă totdeauna decizii importante, fără obișnuitul mesagiu adresat lumii, fără declarații oficiale sau alte documente concludive, dar oferind Papii un bogat material de informație, sugestii și indicații, care alcătuiesc imaginea completă și adevărată a Bisericii în lume.

Tot acest material, toate aceste indicații, care exprimă « durerile, bucuriile, speranțele și nevoile creștinismului », vor fi acum cântărite și evaluate de Papă.

« Vom ține seama de toate opiniile exprimate, când va trebui să decidem asupra problemelor privitoare la binele Bisericii universale » — a asigurat Paul VI în discursul de închidere a acestei a treia sesiuni a întrunirii episcopatului din întreaga lume ».

« Putem afirma că Sinodul acesta, care v'a cerut multă muncă și energii — a spus Papa — a fost cât se poate de folositor și de fecund pentru Biserică ».

Paul VI a recunoscut unele deficiențe ale mecanismului sinodal, dar a socotit necesar să le redimensioneze, și aceasta nu numai « din respect pentru adevăr, dar pentru a nu se pierde acele aspecte pozitive de fond, care reprezintă rezultatul cel mai autentic al Sinodului actual ».

« Desigur — a subliniat Paul VI — ideile manifestate de părinții sinodali n'au fost todeauna egale; mai ales atunci când era vorba de căutarea unor soluții concrete, dar nu și în exprimarea principiilor. Fiindcă efortul pentru cauza religiei a fost egal. Egală dragostea de Biserică și egală dorința de a deschide drumuri noi propăvăduirii Evangheliei, cu absolută fidelitate față de doctrina Conciliului Vatican II ».

Recunoscând, cum spuneam, unele deficiențe ale regulamentului Sinodului, Papa și-a luat angajamentul de a modifica metoda procedurală, făcând-o să devie mai puțin greoaie. În sensul acesta a cerut episcopilor să semnaleze secretariatului Sinodului normele pe care le socotesc nerăspunzătoare scopului întrunirii. Ca orice instituție Sinodul are nevoie de o perioadă de rodaj. Dacă unele angrenaje nu funcționează cum trebuie, defectele acestea nu pot fi descoperite la masa de lucru, cu teoria.

Dacă actuala sesiune sinodală a reușit să depășească momentele dificile care riscuau să cristalizeze contrastele, aceasta se datorește faptului că s'a ținut seamă de experiența imediată; că episcopii au știut, mai ales, să încalce discuțiile în albia ei naturală, care e aceea a unui organism de consultare.

Dar, pentru a-și îndeplini cât mai bine acest rol, Sinodul are nevoie de o structură mai agilă, de o procedură mai bine articulată, de o posibilitate de confruntare mai imediată. Acestea sunt, cel puțin, perspectivele viitoare pe care afirmațiile Papii le-a lăsat să se întrevadă.

Cât privește problematica actualii sesiuni, Paul VI a ținut să releve complexitatea te-

melor în discuție. Pe de o parte fiindcă viața sacerdotală e azi atât de strâns legată de situația societății moderne « în continuă transformare », iar pe de altă parte datorită vastității și varietății problemelor pe care le implică o temă ca « dreptatea în lume », și asupra cărora, de alt fel, Sinodul nu pretindea să dea un răspuns satisfăcător, într'un spațiu de timp atât de restrâns. Papa a reușit totuși, să scoată din indicațiile mai importante conținute în comunicările și intervențiile sesiunii, un prim bilanț al rezultatelor Sinodului. Așa, de pildă, privitor la problema preoției: misiunea preoților în funcția apostolică a corpului episcopal; adevărata natură a preoției; relieful dat de episcopi propăvăduirii Evangheliei; și mai ales « reconfirmarea netă » a doctrinei Conciliului Vatican II asupra celibatului preoților în Biserica latină.

Cum era de așteptat, Paul VI n'a atins, în discursul de închidere a Sinodului, problema hirotonirii unor persoane căsătorite, problemă care de altfel, așa cum a fost pusă de episcopi, nu schimbă cu nimic legea celibatului. Privitor la tema dreptății, Sinodul a proclamat « datorita Bisericii, mai ales azi, de a face un nou efort pentru crearea unei societăți mai drepte, fie luând mai bine cunoștință de nevoile prezente ale lumii, fie dând ea însăși exemplu de dreptate, îndreptându-și toată atenția asupra celor săraci și asupriți, educând conștiințele la o acțiune pentru promovarea dreptății sociale și a unor inițiative concrete în folosul exclușilor vieții, care să fie mărturia vizibilă a carității ei în lume și să servească de îndemn altora pentru a porni la acelaș drum ».

Acestea, pe scurt, motivele « optimismului » manifestat de Paul VI în discursul de închidere a Sinodului. « Contemporanii noștri — a spus Papa — așteaptă un cuvânt de eliberare de suferințele și crizele lor; privesc la Biserică și se întrebă dacă ea poate încă să răspundă la așteptările lor, sau dacă n'ar trebui să se adreseze în altă parte. Trebuie să obținem, cu orice efort, încrederea omenirii, mai ales iubind-o cu inimă de părinți și de frați ».

Impotriva cercurilor reformiste ale Bisericii,

pentru care Sinodul trebuia să fie un organ deliberant, un fel de Parlament al Bisericii, actuala sesiune a întărit principiul primatului Papii, supunându-se fără condiții prerogativei sale de a decide în materie de credință și de guvernare a Bisericii, cu cea mai mare libertate și autonomie. De exemplu: când episcopii au desbătut problema celibatului preoților și a admiterii în cler a unor persoane căsătorite, cei care cereau ca problema aceasta să fie demandată Conferințelor Episcopale, care să decidă « după necesitățile locale », au trebuit să se plece în fața pronunțării majoritare, favorabilă formulei care lăsa Papii dreptul de a aproba hirotonirile de felul acesta, altminteri inadmisibile chiar în cazuri cu totul speciale.

Mai ezitantă a fost orientarea votanților cu privire la dreptate. Documentul asupra acestei teme, cu evidente și uneori grave implicații politice, reflectă condiții de latitudini sociale contrastante. E însă simptomatic faptul că și această pronunțare a fost lipsită de tonul peremptoriu prevăzut de unii « observatori » ai lucrărilor actualului Sinod. Cu alte cuvinte, episcopii au dat Papii o seamă de indicații, fără însă să pretindă să-i condiționeze în vre-un fel linia de acțiune.

Nu se știe care vor fi temele viitorului Sinod. Dar din premisele puse de sesiunea actuală, se știe încă de pe acum că, în orice caz, Papa nu va avea nimic de temut din partea « Parlamentului » episcopilor.

Unii comentatori, subevaluând sau ignorând perspectiva istorică a vieții Bisericii, au definit un « faliment » Sinodul acesta, care — spun ei — a dat o lovitură grea unității episcopatului catolic. « Rezultatul unui Sinod nu se măsoară însă nici cu nivelul dezbaterilor și nici cu unanimitatea sau divergențele consensurilor, și nici cu documentele elaborate de o astfel de întrunire » — scria ziarul Vaticanului.

Adevăratul său succes trebuie văzut în imboldurile supranaturale pe care Spiritul Sfânt le va insufla în inimile credincioșilor, și în capacitatea acestora de a-i traduce instanțele în realizări concrete de viață cu adevărat creștină ».

Un contact important pentru dialogul dintre catolici și metodisti

Invitat oficial să participe la a XII Conferința mondială metodistă, ținută în luna August la Denver, în Statele Unite, Cardinalul Willebrands, președintele Secretariatului pentru Unirea creștinilor, a pronunțat un discurs asupra mișcării ecumenice și a raporturilor existente cu Biserica catolică.

« Catolicii și metodistii au în comun o moștenire care constituie o realitate și nu o evocare fictivă a unei cordialități ecumenice », a spus Cardinalul.

După ce a afirmat că cele două confesiuni creștine împărtășesc aceleaș idealuri de comuniune, de contemplație, de pietate și de fraternitate, Cardinalul Willebrands a spus

că « în trecut, din cauza despărțirilor religioase, această moștenire de spiritualitate creștină, mult mai mare, mai adâncă și mai bogată decât ar fi putut presupune strămoșii noștri, a rămas necunoscută ».

Cardinalul a amintit, apoi, o scrisoare (descoperită de curând), a întemeietorului Bisericii metodiste, John Wesley, în care se fac urări pentru instaurarea unor legături cât mai strânse între confesiunea sa și cea catolică. Comentând-o, Președintele Secretariatului pentru Unirea creștinilor a spus, încheindu-și discursul: « Dacă această moștenire comună e o realitate, ea e în acelaș timp și o răspun-

(Urmează la p. 4)

m i s c e l l a n e a

Din inițiativa Consiliului Bisericilor britanice e în curs de organizare o întrunire a tuturor capilor religioși chemați « să se roage și să discute împreună ». Data conferinței, care se va ține la Birmingham, a fost fixată pentru luna septembrie a anului viitor.

« Metodele de lucru ale întrunirii au fost deja decise, și implică trei elemente înformează « Oikoumenikon », în unul din ultimele sale numere: să se rezerve timpul necesar pentru rugăciune, reculegere și meditație; 2) problemele de fond să fie puse participanților de comunicări înute de oratori cu o poziție de absolută independență: să fie create grupuri de lucru în care fiecare să-și poată spune părerea.

Intrunirea nu va vota rezoluții și nu va adresa mesagii națiunii. Accentul va cădea pe cercetare și pe problema găsirii modului de a formula instanțele Evangheliei cu un limbaj răspunzător exigențelor veacului nostru.

* * *

La Bose, în apropiere de Biella, a luat naștere o comunitate ecumenică constituită din nouă catolici și evangheliști, care trăesc după o regulă strict mănăstirească. Fiecare membru al comunității e liber să aleagă munca cea mai răspunzătoare aptitudinilor sale: în comunitate, în școli sau în fabrici. Timpul liber e dedicat rugăciunii și studiului.

Scopul și speranța comună sunt, pentru această comunitate, unitatea creștină.

* * *

Biserica Greciei se va reuni într-o întrunire extraordinară de la 26 Februarie la 11 Martie 1972. Ultima întrunire de felul acesta a fost aceea din 1969.

Cățiva episcopi au cerut de curând imediată convocare a episcopatului, pentru examinarea unor probleme urgente, printre care aceea a participării Bisericii ortodoxe a Greciei la mișcarea ecumenică informează buletinul de știri al Centrului Ortodox de la Chambésy (Elveția). Sfântul Sinod permanent a cerut în scris tuturor episcopilor să răspundă dacă scotesc necesară această convocare a episcopatului în cursul anului în care ne aflăm. 11 episcopi s'au pronunțat afirmativ. 70 dintre ei au propus amânarea întrunirii pentru anul viitor. Propunerea acestora din urmă a fost acceptată de Sfântul Sinod permanent, care a fixat data întrunirii la Februarie 1972.

E vorba de o întrunire extraordinară -- explică « Episkepsis » -- de oarece, după Constituția Bisericii ortodoxe a Greciei, în vigoare din 1969, în mod normal ea ar trebui să aiba loc în fiecare an la 15 Noembrie.

Ordinea de zi a conferinței e stabilită, așa cum prevede regulamentul, de Sfântul Sinod permanent, în colaborare cu toți episcopii.

« Procedura prevăzută nu face posibilă o elaborare a acestui program de lucru decât cu două sau trei săptămâni înainte de convocarea episcopatului. În consecință, o discuție prealabilă a temelor de către teologi,

și în general de către credincioși, e imposibilă ».

* * *

« Comunități religioase în Iugoslavia » se intitulează o carte apărută de curând la Zagreb, ai cărei autori sunt funcționari ai diferitelor instituții religioase sau ai comisiei croate pentru afacerile bisericesti, și o seamă de profesori universitari.

Temele tratate în acest volum, care face o panoramă completă a vieții religioase în Iugoslavia, sunt următoarele: « Comunitățile confessionale în Iugoslavia »: « Situația juridică actuală a comunităților confessionale în Iugoslavia »: « Religia și Biserica în regimul socialist »: « Biserica catolică și ecumenismul »: « Ortodoxia și ecumenismul »: « Protestantismul și ecumenismul »: « Comunitatea musulmană în raport cu celelalte comunități religioase »: « Atitudini creștine față de dialogul cu marxștii »: « Semnificația dialogului dintre marxștii și creștini ».

* * *

Episcopii ucrainieni prezenți la Roma pentru Sinodul Bisericii catolice universale, întruniți într-o conferință pe care o definesc « Sinod » (titlu negat de Vatican) au luat zilele trecute două inițiative pentru a demonstra că insistarea lor în a considera « sinodale », adică deliberante și executive, deci-

ziile luate în întrunirile lor, nu vrea să fie în contradicție cu voința Papii.

Pentru a-și lămurii poziția formală, episcopii ucrainieni au elaborat un comunicat în care se afirmă că « Episcopii Bisericii catolice ucrainiene, întruniți în sesiune sinodală la Roma, declară că lucrează sub conducerea arhiepiscopului lor în conformitate cu deciziile Conciliului Vatican II (care a ratificat angajamentele luate acum 375 ani, la Brest Litovsk, și care stabileau ca Biserica ucrainiană să fie condusă de un Sinod, așa cum se obișnuște în Bisericile orientale).

Episcopii adaogă că acțiunea lor se desfășoară « cu dragoste, cu respect și cu devotament față de Persoana și Sarcina Sfântului Părinte ».

Ultimul pas întreprins de ucrainieni pentru a satisface dorințele Vaticanului e acceptarea și confirmarea de episcopi a celor doi auxiliari de la Filadelfia, monșiorii Stock și Lonsten, numiți din autoritate de Vatican, fără să se fi consultat cu capii Bisericii ucrainiene (cum prevede tratatul de unire de la Brest Litovsk).

Se dă ca probabilă crearea unui « Sinod permanent » pentru conducerea Bisericii ucrainiene, la care mulți cred că Vaticanul nu-și va da aprobarea pentru a nu-i nemulțumi pe ruși, dar care în practică ar fi « tolerat » (Tempo, 3 Nov. 1971).

Dialogul catolic - metodist

(Urmează din pag. 3)

dere. Dumnezeu o vede, și vede și cum o folosim. El vede că strămoșii noștri erau împiedecați și de îndoiala asupra existenței Sale, și că noi trebuie să facem mai mult și mai bine decât strămoșii noștri ».

Dialogul dintre catolici și metodiști a început în toamna anului 1967. Comisia mixtă instituită în scopul acesta, a ținut, până acum, patru sesiuni de lucru, și a redactat un raport care a fost trimis întrunirii de la Denver.

Intr'un articol publicat în ziarul Vaticanului canonic William Purdy făcea cunoscută o rezoluție importantă adoptată de Biserica metodistă din Statele Unite, în Conferința generală care a avut loc la Saint Louis, în 23 Aprilie 1970. În rezoluția aceasta, trimisă Papii Paul VI prin Secretariatul pentru unirea creștinilor, se exprima voința unei reexaminări și a unei reevaluări a conținutului, definit « de o mare asprime polemică » față de Biserica catolică, a celor 39 articole originale compilate de reformatorii englezi din veacul XVI, pe care John Wesley le rezuma în 1784, păstrând șapte din cele zece referințe anti-romane conținute în ele. « Ele erau -- se citește în această declarație -- deliberat adresate Bisericii catolice, într-o perioadă de luptă nesăbuită, și erau un amestec de convingeri teologice și neteologice ale unor schismatici care credeau că luptă pentru supraviețuirea națională și pen-

tru adevărul evanghelic ». Această reevaluare, se adaogă în document, care subliniază radicala schimbare a raporturilor cu Biserica catolică, « ne va îngădui să relegăm polemicile conținute în aceste articole (ca și anatemele lansate la Trento) printre amintirile noastre de vechi, nefericite și îndepărtate povestiri și de lupte trecute, și să ne bucurăm de relațiile pozitive care s'au dezvoltat recent între Biserica metodistă unită și Biserica catolică, atât la nivel oficial cât și oficios ».

« De aceea, cu mijlocul acesta -- se afirmă în continuare în rezoluția citată -- a fost luată hotărârea de a declara intenția noastră oficială de a interpreta, de acum înainte, toate articolele noastre, confesiunea și celelalte « norme de doctrină » în armonie cu convingerile noastre cele mai bune și cu opiniile ecumenice ». Aceasta implică din partea noastră cea mai sinceră ofertă de bunăvoință și de frăție creștină pentru frații noștri catolici, cu speranța evidentă că va veni ziua în care toate amintirile amare -- ale noastre și ale lor -- vor fi răscumpărate de Dumnezeu, Tatăl Domnului nostru comun. Isus Christos, cu realizarea unirii creștine depline ».

Această ultimă frază -- comentează canonicul Purdy -- e suficientă pentru a demonstra că ne găsim nu în fața unui gest pur formal și vag, de bunăvoință, ci în fața unui pas determinant în drumul nostru spre unitate ».